

עמ"ת 9035/12/18 - מדינת ישראל נגד יאסר זיתון

בית המשפט המחוזי בירושלים

05 דצמבר 2018

בפני כב' השופט ארנון דראל

עמ"ת 9035-12-18 מדינת ישראל נ' יאסר זיתון

בעניין: מדינת ישראל

ע"י עו"ד דניאל זוהר

יחידת התביעות, מחוז ירושלים - משטרת ישראל

נגד

העוררת

יאסר זיתון

ע"י עו"ד אורי בן נתן

המשיב

החלטה

1. ערר על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ד' ש' גבאי-ריכטר) מיום 3.12.18 בתיק מ"ת 50947-10-18, בגדרה הורה על מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני. טענת העוררת היא כי יש להורות על מעצר המשיב עד לתום ההליכים.

כתב האישום והבקשה למעצר עד לתום ההליכים

2. נגד המשיב ונגד אחיו הוגש כתב אישום. כתב האישום אוחד ארבעה אישומים בעבירות של סחר בסם מסוכן - לפי סעיפים 13 ו-19א' לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973. בשלושה מהאישומים מיוחסים למשיב ולאחיו מעשים שנעשו בצוותא והאישום הראשון מיוחס למשיב. בכל האישומים מדובר במכירת סם מסוכן מסוג קוקאין לסוכן.

3. באישום הראשון נטען כי ביום 4.9.2018 מכר המשיב לסוכן סם מסוג קוקאין במשקל של 2.6632 גרם. יום קודם לכן התקשר הסוכן למשיב, שעמו יש לו הכירות קודמת, וביקש לברר אם המשיב יכול למכור לו סם מסוג קוקאין לעישון. המשיב ענה כי יוכל לספק באבקה. השנים סיכמו על מכירת "דוגמא" ובהמשך לכך נפגשו בכניסה לעיר לוד. המשיב מסר לסוכן את הסם וקיבל ממנו ₪ 960 במזומן.

4. האישום השני עוסק במכירה שבוצעה לפי הטענה ביום 6.9.2018 בשכונת גני אביב בלוד. הסוכן התקשר למשיב והזמין כמות גדולה יותר, 20 גרם, של סם מסוג קוקאין. המשיב והסוכן סיכמו על

מחיר - 300 ₪ לגרם. לאחר מכן קבעו מקום מפגש, תוך שהמשיב מכוון את הסוכן כיצד להגיע לאותו מקום. עם הגיעו עדכן המשיב את הסוכן שאחיו יגיע אליו עם הסם. האח אכן הגיע בתוך מספר דקות כשהוא נוהג ברכב, מסר לסוכן את הסמים וקיבל ממנו סכום של 6,000 ₪ במזומן.

5. נסיבותיו של האישום השלישי דומות. המדובר במכירה שבוצעה לפי הטענה ביום 12.9.2018, שגם בה נמכרו 20 גרם של קוקאין, תמורת 6,000 ₪, כאשר לאחר תיאום מקום המפגש מגיעים הסוכן והאח והעסקה מבוצעת.

6. האישום הרביעי עוסק במכירה שבוצעה לכאורה ב- 25.9.2018. עוד קודם לכן, כך כתב האישום, התקשר המשיב לסוכן והתעניין לדעת מדוע הפסיק להגיע לקנות ממנו קוקאין. הסוכן השיב כי הוא "נרגע קצת עם העניין של קוקאין באבקה והוא קונה רק קוקאין "מבושל". בהמשך לכך השניים נדברו וקבעו מקום מפגש. למשיב היה מלאי קטן יותר, ונמכרו 8 גרם תמורת 2,800 ₪. גם מכירה זו נעשתה בדרך של מפגש בין הסוכן לבין האח.

7. לצד כתב האישום הגישה העוררת בקשה להורות על מעצר המשיב ואחיו עד לתום ההליכים.

הדיונים בבית משפט קמא וההחלטות

8. בית משפט קמא דן בבקשה להורות על מעצר המשיב ואחיו ביום 31.10.2018. באותה ישיבה נשמעו טענות הצדדים בקשר עם הראיות לכאורה, ובית המשפט מצא כי קיימות ראיות לכאורה באשר למיחוס למשיב ולאחיו (הוזכרה חולשה מסוימת בקשר לאח).

9. אשר לעילת המעצר קבע בית משפט קמא כי מדובר בעבירות המקימות עילת מסוכנות על פי חוק, כי מדובר במכירת סם מסוג קוקאין בכמויות משמעותיות ביותר, שבוצעו בצוותא ומתוך תכנון ומעידות על זמינות; למשיבים עבר פלילי בעבירות של סמים. עם זאת, בית משפט קמא מצא כי עברם הפלילי של המשיבים אינו מכביד דיו כדי להורות על מעצרם כבר באותו שלב ובחר לבחון את אפשרות שחרורם תוך שימת דגש על בחינת האפשרות למעצר בפיקוח אלקטרוני.

10. לאחר שהתקבל תסקיר מעצר מאת שירות המבחן דן בית משפט קמא בשאלת מעצר המשיב פעם נוספת. לאחר בחינת האמור בתסקיר וחקירתם של המפקחים המוצעים לפניו הגיע בית המשפט למסקנה כי ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני. בהחלטתו עמד בית המשפט על כך שהכלל בעבירות סחר בסמים הוא מעצר עד תום ההליכים אך למרות זאת נדרשת בחינת חלופה. הוא ציין כי בעניינו של המשיב לא נפסלה בתסקיר האפשרות לשחררו לחלופה ולדידו החלופה שהוצגה היא ראויה.

11. אותה חלופה הממוקמת בתל אביב נמצאה הולמת נוכח המרחק ממקום ביצוע העבירה. בית המשפט התייחס לטענת העוררת כי במקרה זה אין בהכרח חשיבות למיקום החלופה ופסק כי "קבלת עיקרון זה תוביל לכך שלא ניתן יהיה לשחרר איש בעבירות מסוג זה והדבר מנוגד לפסיקה הנוהגת וגם לעיקרון לפיו על החלופה להוות גורם מאיין מסוכנות ברמת סבירות הגיוניות ומציאותית".

12. משכך, הורה בית משפט קמא על מעצר בית מלא בפיקוח אלקטרוני, בפיקוח של אחד המפקחים משך 24 שעות ביממה, עוד אסר בית המשפט על המשיב לעשות כל שימוש במכשור אלקטרוני שיש לו גישה לאינטרנט ונאסר עליו לארח חברים שאינם בני משפחה. להבטחת עמידתו בתנאים נקבעו בטוחות ובהן הפקדה, התחייבות וערבויות צד ג'. במסגרת ההחלטה ניתן צו פיקוח למשך חצי שנה.

תסקיר שירות המבחן

13. טרם נידרש לטענות ונכריע בהן נעמוד בקצרה על האמור בתסקיר המעצר. מתוך התסקיר ניתן ללמוד כי המשיב, בן 29, נשוי ואב לשלושה. הוא לא עבד בשנה שקדמה למעצרו, ולאחר שסיים 7 שנות לימוד יצא לסייע בפרנסת המשפחה. התסקיר מפרט על קשר קודם של המשיב עם שירות המבחן, שבמהלכו שהה במעצר בית, הפר את התנאים המגבילים ונעצר שנית. בהמשך לכך התסקיר מפרט את הערכת הסיכון הנשקף מהמשיב ומציין כי "קיים סיכון משמעותי להמשך התנהלות שולית ופורצת גבולות". התסקיר מוסיף כי למשיב "דפוסי חשיבה והתנהגות שוליים מגובשים" וכי הוא מתקשה להימנע מהתנהגות פורצת גבולות, ומהפקת לקחים מסנקציות עונשיות שהוטלו עליו. אשר למפקחים שהוצעו שירות המבחן מצא את המפקחים ראויים.

14. בסיכום התסקיר ציין קצין המבחן כי מעצר בתנאים של פיקוח אלקטרוני, מצריך פיקוח אנושי רציף לצד יכולות של יאסר עצמו להתמודד עם תנאי מעצר אלו. בנוסף, מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו נותן מענה מפחית סיכון בהקשר של עבירות סמים והמשך קיום קשרים שוליים אותם ניתן לבצע גם מתוך מקום המעצר באופן המחדד הצורך בפיקוח אנושי, אך סבר כי המפקחים שהוצעו יכולים לתת מענה ועל כן המליץ על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

הטענות

15. בהודעת הערר ובטיעוניה בעל פה טענה העוררת כי החלטת בית משפט קמא שגויה וכי יש להתערב בה. העוררת הפנתה להלכה לפיה שחרור נאשמים בעבירות של סחר בסמים מסוכנים הוא בגדר חריג. במקרה זה אין מקום להפעלת אותו חריג נוכח עברו הפלילי של המשיב, שכולל שתי הרשעות בעבירות סמים; מעורבותו העמוקה בסחר בסמים מסוכנים כפי שהיא נלמדת מהאישומים; הסם בו מדובר - קוקאין; התסקיר, שאף שהוא ממליץ על מעצר בפיקוח אלקטרוני עיון בתכנו מלמד כי אינו תסקיר חיובי; ההפרות שהפר המשיב את תנאי שחרורו בעבר; וכן כי המעצר בפיקוח אלקטרוני אינו מתאים במקרה זה שבו ביצע המשיב את העבירות באמצעות אחר.

16. עמדת העוררת היא אפוא כי המשיב אינו ראוי לאמון ועל כן אין לשחררו ממעצר ממש ואף לא למעצר בפיקוח אלקטרוני.

17. בא כוח המשיב הפנה לכך שעל ערכאת הערר לייחס משקל רב לעמדתה של הערכאה הדיונית ולהתרשמותה מהמפקחים. הוא ציין כי המשיב בחור צעיר, עברו הפלילי רחוק; הרשעה אחת מזמן שהיה הקטין והאחרת היא בעבירה שנעברה בשנת 2010; כמויות הסם אינן גדולות יחסית והתנאים שנקבעו מתאימים והולמים. המדובר במעצר בפיקוח שיעשה במרחק ממקום מגוריו של המשיב.

18. בטיעוניו עמד בא כוח המשיב על שורה של החלטות שניתנו בקשר עם מעצרו של מי שהואשמו בעבירות של סחר בסמים, שלהם עבר פלילי, והסם בו מדובר הוא קוקאין והוא למד מתוך אותן החלטות כי לא נפלה טעות בהחלטת בית משפט קמא.

דין והכרעה

19. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל וכי יש להורות על מעצר המשיב עד לתום ההליכים.

20. ככלל עבירות של סחר בסם מסוכן מקימות חזקת מסוכנות מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי [סמכויות אכיפה - מעצרים], התשנ"ו-1996. נאשם בעבירות של סחר בסמים ובעבירות סמים אחרות שלא לצריכה עצמית, יעצר ככלל עד לתום ההליכים ואילו מעצר באיזוק אלקטרוני או שחרור לחלופת מעצר ייתכנו רק במקרים חריגים ויוצאי דופן. עוד נקבע כי הלכה זו תקפה גם כאשר מדובר בצעיר ללא עבר פלילי (בש"פ 5642/18 **אביתר חג'אני נ' מדינת ישראל**, פסקה 13 (9.8.2018)). אותם מקרים חריגים שבהם יישקל שחרור לחלופה יהיו מקרים שבהם הנאשם הוא אדם נורמטיבי ללא עבר פלילי, או כאשר מדובר במי שאינו "נטוע" בעבריינות הסמים (בש"פ 8585/15 **בן לולו נ' מדינת ישראל**, פסקה 5 (23.12.2015)).

21. בחינת נסיבות המקרה שלפנינו, כפי שטען בא כוח העוררת, מלמדת כי אין לאפשר את שחרור המשיב וזאת על יסוד כל הטעמים הבאים:

א. המדובר במי שמואשם בארבע עבירות סחר בארבע הזדמנויות שונות בסם מסוכן מסוג קוקאין ובכמות לא מבוטלת (כ- 50 גרם). אין המדובר במי שרוכש שתי מנות סם כדי למכור אחת כדי לממן צריכת הסם שלו אלא ב"קמעונאי".

ב. בשלושה מהמקרים ביצוע המכירה נעשה באמצעות

שלוח, אחיו של המשיב, שנשלח על ידו למסור את הסחורה ולקבל את תמורתה. המדובר אפוא בעבירות המבוצעות בצוותא, תוך שימוש באדם אחר, בעוד המשיב עצמו נמצא בתוך הבית. במצב דברים זה מצביע המשיב במעשיו כי אין מניעה להמשך הפעילות גם בעת שהותו בבית שכן כך ממש בוצעו העבירות. על רקע זה עמדת בית משפט קמא כי אין לשלול אפשרות שחרור לחלופה בנימוק שהעבירות יכולות להיות מבוצעות מתוך מקום מעצר הבית אינה מתאימה בהכרח למקרה זה שבו כך בדיוק נהג המשיב.

ג. מתוך כתב האישום נלמד שהמשיב אינו מסתפק במכירה כאשר באה אליו פנייה מלקוח פוטנציאלי אלא הוא עצמו עסק ב"קידום מכירות" התקשר לסוכן מספר פעמים והתעניין מדוע הפסיק להגיע לקנות ממנו קוקאין, תוך שהוא משדל אותו שלא לרכוש קוקאין "מבושל" אלא באבקה (סעיף 2 לאישום הרביעי).

ד. למשיב עבר פלילי בעבירות סמים. הוא הורשע ביום 9.7.2012 בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית ונדון ל-14 חודשי מאסר בפועל. לחובתו הרשעה נוספת כנער, בגין עבירה של סחר בסם מסוכן. אמנם אין מדובר בעבר פלילי מכביד, וחלקו ישן יותר אך עניינו במי שביצע בעבר עבירות סמים שאינן עוסקות רק בצריכה עצמית שלהן.

ה. בעת הסתבכותו הקודמת של המשיב בפלילים הוא שוחרר בתנאים שכללו מעצר בית. כעולה מתוך התסקיר ואף נלמד מתוך טענות הצדדים ועיון בהחלטות שניתנו באותו תיק הפר המשיב את התנאים מספר פעמים. הפרות אלה הביאו לחילוט ערובות ובאחד מהמקרים למעצרו מחדש. אכן, כפי שטען בא כוח המשיב הוא לא הועמד לדין בגין ההפרות וככל הנראה ההפרות קשורות לתפקודם של המפקחים ואולם גם שיקול זה אינו תומך בשחרורו של המשיב (מ"ת 24292-01-11).

ו. אף שתסקיר שירות המבחן כולל המלצה למעצר בפיקוח אלקטרוני ספק אם המסקנה הזו עולה בקנה אחד עם תוכנו של התסקיר ובוודאי שלא ניתן להגדירו כ"חיובי". התסקיר מעריך את הסיכון להמשך התנהלות שולית ופורצת גבולות כמשמעותי. הוא מתאר היעדר מיומנויות בסיסיות לתפקוד יציב ודפוסי חשיבה שוליים מגובשים. במצב דברים זה לא ניתן לתת משקל לטיבם של המפקחים, שכן הבעיה אינה עמם אלא עם המפוקח.

22. עיינתי באסמכתאות שהגיש בא כוח המשיב אלא שקשה ללמוד מהן לענייננו נוכח צבר הנימוקים שפרטתי לעיל, המקימים יחד מסוכנות בעוצמה כזו שאינה מאפשרת מתן אמון במשיב, שהוא תנאי הכרחי לעצם בחינתה של חלופה למעצרו.

סיכום

23. אני מקבל את הערר. מבטל את החלטת בית משפט קמא ומורה על מעצר המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

24. המזכירות תעביר את ההחלטה לבאי כוח הצדדים (בהסכמתם).

ניתנה היום, כ"ז כסלו תשע"ט, 05 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.